

El llenguatge

Quasi i gairebé

1/x/1980

Els adverbis quasi i gairebé són termes sinònims i es pot dir que es poden usar amb el mateix valor en tots els casos —o gairebé. Veiem, així, que el Diccionari Fabra es limita a indicar que quasi significa «gairebé» (la resta de l'article es destina a explicar l'ús de quasi com a prefix: quasi-contracte, etc), concisió que trobem repetida a la Gran Enciclopèdia Catalana. Algun cop ha estat objecte de discussió quina d'aquestes dues formes era preferible o més recomanable, especialment en un text de to planer i col·loquial, atès que hom considerava gairebé una forma més viva i genuïna que quasi. El que en realitat s'esdevé és que si molts escriptors, especialment novel·listes i narradors, opten decididament per gairebé és per tal d'evitar la forma quasi, que pot aparèixer com una forma massa acadèmica a causa d'haver-se generalitzat, en la llengua parlada, la forma vulgar «casi», amb què —amb l'ús de gairebé— ni s'infringeix la normativa ni s'allunya un text del llenguatge viu.

Al costat de quasi alguns publicistes recorren encara, amb el mateix valor, al conjunt quasi bé, amb aquest reforç de l'adverbi bé degut, sens dubte, a la influència analògica de gairebé. Es cert que aquest conjunt ha estat prou usat pels escriptors renaixentistes, com mostren els exemples que en recull el Diccionari Alcover-Moll, i que algun tractadista sembla abonar-lo, com Franquesa al seu Diccionari de sinònims, però, amb tot, no el considerem pas gens recomanable i més aviat ens decidírem a prescindir-ne decididament. No l'admeten ni el Diccionari acadèmic ni la Gran Enciclopèdia Catalana i no el trobem mai en els textos dels bons autors actuals: el seu ús no ofereix, certament, cap avantatge suplementari sobre la doble possibilitat de gairebé i quasi. Observem, a aquest propòsit, en el darrer número de «Serra d'Or», en un article signat pel pare Masot, la transcripció d'una frase d'altri en què apareix aquest conjunt quasi bé, que el transcriptor es creu obligat d'assenyalar amb la indicació (sic) la qual, com se sap, vol dir «així en el text original».

Naturalment, quasi pot precedir l'adverbi bé per tal de modificar-lo, tal com no pot fer amb qualsevol altre adverbi, en una frase com M'he trobat molt malament però a em trobo quasi bé, cosa que es pot aduir com una raó més per a prescindir de quasi bé amb el mateix valor que quasi. En canvi, gairebé no sembla tenir aquesta possibilitat, car l'adverbi bé constitueix ja un dels seus components.